ΠΕΜΠΤΗ
30
ΙΟΥΛΙΟΥ
1964
ΑΡΙΘ. 537
ΤΙΜΗ ΔΡΧ. 3

Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΠΡΟΣΕΞΑΤΕ

- ΕΥΡΥΤΕΡΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΑΦΡΙΚΑΝΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ (Σελίς 8—9)
- ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΜΕ ΤΑ ΝΕΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ (Σελίς 7)
- ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ (Σελίς 6)

180 ἑυατ. δραχμῶν ὡς πρίμ εἰς τούς ταπνοπαραγωγούς

● Κατηρτίσθη ἡ ἀπόφασις διά τήν ἐνίσχυσιν τῆς τιμῆς καπνοῦ τῶν παραγωγῶν Ἀνατ. Μακεδονίας καί Θράκης.- Θά ἐνισχυθοῦν ἐπίσης οἱ καπνοπαραγωγοί Δ. Μακεδονίας καί Αἰτωλοακαρνανίας

Ἡ Κυβέρνησις εἰς ἐφαρμογήν τῆς δοθείσης ὑποσχέσεώς της περί παροχῆς εἰδικῆς ἐνισχύσεως ἐπί τῆς τιμῆς πρός τούς καπνοπαραγωγούς παθητικῶν καπνικῶν διαμερισμάτων, ἀπεφάσισεν ὡς πληροφορούμεθα, τήν ὑποστήριξιν τῶν καπνοπαραγωγῶν Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καί Θράκης διά τῆς διαθέσεως κονδυλίου ἐκ ποσοῦ 170—180 ἑκατομμυρίων δραχμῶν, ὑπό τήν μορφήν χορηγηθησομένου κατά παραγωγόν «πρίμ», διά τοῦ ἀκολούθου μηχανισμοῦ: 1) Διά τούς παραγωγούς «κλασσικῶν» καπνῶν ὀρεινῶν διαμερισμάτων χορηγεῖται πριμοδότησις βάσει τῶν ἀπολη φθεισῶν τιμῶν κατά τάς χωρικάς ἀγοράς ἐκ ποσοστοῦ 25%. 2) Διά τά «κλασσικά» καπνά ἡμιορεινῶν περιφερῶν τό προαναφερθέν ποσοστόν καθωρίσθη εἰς 20%. 3) Διά τά καπνά τύπου «μπασμᾶ» καί «μπασῆ - μπαγλῆ», χορηγεῖται βασικῶς πριμοδότησις ἐκ 10% τῆς διαμορφωθείσης τιμῆς, μέ τάς ἑξῆς ἐπί μέρους ἀποκλίσεις: α) Τό ποσοστόν 10% χορηγεῖται ἐφ' ὅσον ἡ διαμορφωθεῖσα τιμή εἶναι τοῦ αὐτοῦ ἐπιπέδου μέ τήν διαμορφωθεῖσαν κατά τήν περίοδον 1962 εἴτε ἐφ' ὅσον εἶναι κατωτέρα ταύτης μέχρι ποσοστοῦ 10%. β) Ἐάν ἡ διαμορφωθεῖσα ἐφέτος τιμή εἶναι ἀνωτέρα τῆς τιμῆς 1962 εἰς ποσοστόν οὐχί ἀνώτερον τοῦ 10% παρέχεται ποσόν ἐπιδοτήσεως μέχρι διαμορφώσεως τῆς αὐξήσεως τοῦ ἀνωτέρω ποσοστοῦ. γ) Ἐάν ἡ μείωσις τῆς τιμῆς εἶναι μεγαλυτέρα τοῦ ποσοστοῦ 10%, παρέχεται ἐπιδότησις δι' ὁλόκληρον τό ποσοστόν 10%, σύν τό ἓν τρίτον τῆς ἐπί πλέον διαφορᾶς.

Ὁλόκληρος ἡ ἐπιδότησις αὐτή δέν δύναται νά ὑπερβῇ εἰς ποσοστόν πλέον τοῦ 15% τήν διαμορφωθεῖσαν ἐφέτος τιμήν.

Διά τῆς δοθείσης ρυθμίσεως ἐπελέγη ἡ ἐφαρμογή ρεαλιστικοῦ καί ἁπλουστευμένου συστήματος, ἐγγύτατα τοῦ αἰσθήματος τοῦ δικαίου καί ἐπιβραβεύοντος τούς παραγωγούς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἐπέτυχον θελτίωσιν τῆς ποιότητος. Γενναιοτέρα ὑπῆρξεν ἡ μέριμνα διά τούς παραγωγούς «κλασσικῶν» καπνῶν, λόγω ἰδιομόρφων κοινωνικοοικονομικῶν συνθηκῶν.

Διά τήν ἐνίσχυσιν τῶν καπνοπαραγωγῶν Αἰτωλοακαρνανίας ἀπεφασίσθη κατ' ἀρχήν ὅπως διατεθῇ ποσόν 20 ἑκατ. δρχ., τῶν ἐπιμέρους ὅρων παροχῆς τῆς ἐνισχύσεως καθορισθησομένων βραδύτερον.

Συγχωνεύονται "Νέα Ἀγρέξ" καί Ε.Τ.Ε.Α.Π.;

● Μελετᾶται ἁρμοδίως διά τήν καλυτέραν προώθησιν τῶν ἐξαγωγῶν

Ἀπό τήν μελέτην τοῦ ἐξαγωγικοῦ προβλήματος ἡ κυβέρνησις ἔχει καταλήξει, ὡς πληροφορούμεθα, εἰς τό συμπέρασμα ὅτι ἡ ἐπιτάχυνσις τοῦ ρυθμοῦ αὐξήσεως τῶν χωλαινουσῶν σήμερον ἐξαγωγῶν ἐξαρτᾶται ἐν πολλοῖς ἀπό τήν ἀντιμετώπισιν τοῦ ὀργανωτικοῦ θέματος. Σήμερον αἱ ἐξαγωγαί πραγματοποιοῦνται κατά τρόπον ὅλως ἀσυντόνιστον, ἀνορθολογικόν, τυχαῖον καί ὅλως ἀνασφαλῆ. Ἀποτέλεσμα εἶναι αἱ ἀπότομοι αὐξομειώσεις ἐξαγωγῶν πρός τάς δι-

● (Συνέχεια εἰς τήν 14ην σελίδα)

ΜΙΑ ΕΓΚΥΡΟΣ ΑΝΑΛΥΣΙΣ

Ἡ θέσις τῶν Ἑλλήνων εἰς τήν Δυτ. Γερμανίαν

ΤΟΥ κ. ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΚΟΥΣΗ
Ὑφηγητοῦ Πολιτικῆς Οἰκονομίας — Διευθυντοῦ τοῦ ὑπουργείου Ἐργασίας

Ἡ μετακίνησις τοῦ πλεονάζοντος ἐργατικοῦ δυναμικοῦ μας πρός τήν Δυτικήν Γερμανίαν ἦτο ἀπό τῆς ἀρχῆς τῆς ἐφαρμογῆς τῆς σχετικῆς συμφωνίας θέμα ἀμφιλεγόμενον. Οἱ συναισθηματικοί λόγοι συνηγοροῦν ἐναντίον τῆς μετακινήσεως πρός ἀπασχόλησιν. Τό ξερρίζωμα ἀπό τόν τόπο ὅπου γεννηθήκαμε καί μεγαλώσαμε εἶναι πάντα ὀδυνηρά διαδικασία. Ἡ οἰκονομική ἀναγκαιότης μᾶς δίδει ἐξ ἑτέρου μίαν πλήρη ἐξήγησιν τῆς μετακινήσεως ταύτης. Ἡ μόνιμος ἀνεργία, ὁσονδήποτε ἀμφισβητουμένη καί ἄν εἶναι, ὑπολογίζεται ἀπό ὅλους τούς ὑπευθύνους παράγοντας μεταξύ 200 — 250 χιλιάδων ἀνέργων. Ἡ σταθερά αὐτή ἐπιβάρυνσις τῆς ἀγορᾶς ἐργασίας ἐπιδεινώνει τό κοινωνικόν μας πρόβλημα. Περαιτέρω ἡ ὑποαπασχόλησις ἐν γένει τοῦ πληθυσμιακοῦ μας δυναμικοῦ εἶναι ἕνας ἄλλος οὐσιώδης συντελεστής ἐξηγητικός τῆς ἀναζητήσεως ἐργασίας εἰς τήν Δυτικήν Γερμανίαν. Αὕτη ὑπολογίζεται εἰς πλέον τῶν 750 χιλιάδων. Ὁσονδήποτε σύνηθες καί ἄν εἶναι τό φαινόμενον τῆς ὑποαπασχολήσεως εἰς τάς ἐν οἰκονομικῇ ἀναπτύξει εὑρισκομένας χώρας, ἡ περιωρισμένη ἀξιοποίησις τῶν 750 χιλιάδων εἶναι ἐπίσης σοβαρόν κοινωνικόν καί οἰκονομικόν πρόβλημα.

Παράλληλα πρός τάς δύο αὐτάς διαπιστώσεις ἡ χώρα μας καταβάλλει ἀπό τῆς ἀπελευθερώσεως καί ἐντεῦθεν ἀρχικῶς μέν προσπαθείας οἰκονομικῆς ἀνοικοδομήσεως καί ἀπό τινων ἐτῶν ἐφαρμόζει σταθερῶς πολιτικήν οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως. Ἡ περίοδος τῆς ἐφαρμογῆς τῆς πολιτικῆς ἀναπτύξεως παρ' ὅλην τήν διάθεσιν τεραστίων κεφαλαίων δύναται νά συνοδεύεται βραχυπροθέσμως καί ἀπό ἀνεργίαν, δηλαδή μέχρις οὗ ἔχομεν τήν ἀπόδοσιν τῆς παραγωγικῆς πολιτικῆς. Ἡ διανοιγεῖσα ὅμως διέξοδος πρός τήν ἀπασχόλησιν ἐν Δυτ. Γερμανίᾳ ἐπιτρέπει τήν ἄνετον συνέχισιν τῆς πολιτικῆς τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως χωρίς τό κράτος νά εἶναι παράλληλα ἠναγκασμένον νά ἐφαρμόζῃ βραχυπρόθεσμα οἰκονομικά προγράμματα διά τήν ἀντιμετώπισιν τοῦ προβλήματος τῆς ἀνεργίας.

Ἡ ἑλληνική οἰκονομία εὑρίσκεται εἰς τό στάδιον τοῦ μετασχηματισμοῦ της ἀπό ἀγροτικῆς εἰς βιομηχανικήν. Ἀπό τό στάδιον τοῦτο ἐπέρασαν μοιραίως ὅλαι αἱ βιομηχανικαί οἰκονομίαι τῆς Εὐρώπης. Ἡ ἐξέλιξις αὕτη χαρακτηρίζεται ἀπό τήν πληθυσμιακήν ἀπογύμνωσιν τοῦ ἀγροτικοῦ χωριοῦ καί τήν συγκέντρωσιν μεγάλων μαζῶν εἰς τήν πόλιν. Τό φαινόμενον τοῦτο εἶναι διά τό κράτος καί τήν οἰκονομίαν πολλαπλῶς ἐνοχλητικόν. Ἀλλά τό μέλλον τῆς χώρας ἔγκειται ἀναποφεύκτως εἰς τόν ἔντονον ἐκβιομηχανισμόν της. Ἑπομένως ἡ ἀγροτική οἰκονομία, ἥτις ἀπασχολεῖ σήμερον τό 48% τοῦ πληθυσμοῦ μας καί συμμετέχει κατά τό 1)3 εἰς τό ἐθνικόν εἰσόδημα, θά περιορισθῇ σύν τῷ χρόνῳ μέ τήν ἀνάπτυξιν τῆς χώρας ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς βιομηχανίας. Ἡ ἀναπόφευκτος αὕτη ἐξέλιξις θά προκαλέσῃ ἀργότερον νοσταλγίαν διά τήν ἀγροτικήν ζωήν, ἀλλά τά ποτάμια δέν γυρίζουν πίσω!

ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΑΙ

Ἡ μετακίνησις τῶν ἐργατῶν μας εἰς Δυτ. Γερμανίαν εἶναι ἐπομένως ἀναγκαία. Δέν θά ἦτο ἄσκοπον ὅμως νά ὑπογραμμισθῇ ἐδῶ, ὅτι δέν εἶναι ὀρθόν νά γίνεται συζήτησις περί μεταναστεύσεως, διότι αὕτη προϋποθέτει πρόθεσιν μονίμου ἐγκαταστάσεως, ἐνῶ οἱ Ἕλληνες εἰς τήν μεγίστην πλειοψηφίαν ἀναζητοῦν μόνον προσωρινήν ἀπασχόλησιν. Ἡ μετακίνησις αὕτη δέν εἶναι μόνον ὠφέλιμος, διότι ἀπαλύνει τό πρόβλημα τῆς ἀνεργίας, ὡς ἐσημειώθη ἀνωτέρω. Αὕτη εἶναι χρήσιμος διά τήν χώραν μας καί δι' ἄλλους λόγους. Σημειώνω ὅτι ἡ ἀπασχόλησις τοῦ πλεονάζοντος ἐργατικοῦ δυναμικοῦ ἐν Δυτ. Γερμανίᾳ εἶναι συγχρόνως καί βιομηχανική παιδεία καί ἀγωγή τῶν ἐργατῶν μας. Ἤδη ἐσημειώθη ὅτι ἡ πολιτική τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως ἔχει σκοπόν τήν ταχυτέραν δυνατήν ἐκβιομηχάνισιν τῆς χώρας. Ἡ γερμανική οἰκονομία, μία τῶν πλέον συγχρονισμένων οἰκονομιῶν τοῦ κόσμου καί ἡ πλησιεστέρα πρός τήν χώραν μας, εἶναι μία πρώτης τάξεως δυνατότης διά τήν βιομηχανικήν παιδείαν τοῦ Ἕλληνος ἐργάτου. Ἐπίσης ἀναφέρομεν ἐδῶ, ὅτι ἡ χώρα μας πάσχει μονίμως ἀπό τήν συναλλαγματικήν εὐπάθειαν, λόγω τῶν ἀναγκαίων εἰσαγωγῶν διά τήν ἐκβιομηχάνισιν καί τήν ἀνάπτυξιν τῶν ἐξαγωγῶν. Ἡ μετακίνησις τῶν ἐργατῶν μας εἰς Δυτ. Γερμανίαν θά ἐπιφέρῃ ἐλάττωσιν τῶν ἀναγκαίων εἰσαγωγῶν καί αὔξησιν τῶν ἐξαγωγῶν, ἐφ' ὅσον ἡ ἐπιστροφή τῶν ἐργατῶν μας θά συνοδεύεται ἀπό ἐπιστροφήν τῶν ἀποταμιεύσεών των καί ἀπό ἐπιστροφήν τῶν ἐργατῶν μας μέ ἐπαγγελματικήν κατάρτισιν καί ἐμπειρίαν.

● (Συνέχεια εἰς τήν 10ην σελίδα)

ΓΚΟΛΝΤΓΟΥΩΤΕΡ

Οἰκονομικόν πιστεύω ἀνατρέχον δύο αἰῶνας ὀπίσω

● Ποίαν ἀλλοπρόσαλλον οἰκονομικήν πολιτικήν θά ἐφαρμόσῃ ἐάν ἐκλεγῇ πρόεδρος

ΠΑΡΙΣΙ, Ἰούλιος. Ἀνατρεπτικός ἴσως, ἀντιφατικός ἀναμφιβόλως, ὁ γερουσιαστής Γκολντγουῶτερ, δέν παύει τουλάχιστον εἰς ὡρισμένας περιπτώσεις νά λαμβάνῃ σαφεῖς θέσεις, τόσον εἰς τόν οἰκονομικόν, ὅσον καί εἰς τόν ἐμπορικόν τομέα.

Κατ' ἀρχάς ὑποστηρίζει τήν ἀρχήν: «Δι' ἡμᾶς, τό γενικόν καλόν εἶναι τό ἀποτέλεσμα τῶν ἀτομικῶν προσπαθειῶν, καί ἡ Κυβέρνησις θά πρέπει νά παρεμβαίνῃ μόνον εἰς τομεῖς, ἔνθα ἡ ἀτομική δραστηριότης εἶναι ἀνεπαρκής».

Εἶναι αὐτονόητον ὅτι διά τόν κ. Μπ. Γκολντγουῶτερ, ἡ σημερινή δομοσπονδιακή διοίκησις δέν τηρεῖ τήν ἀνωτέρω ἀρχήν καί εἶναι καιρός πλέον ἡ Οὐάσιγκτον νά ἐπιστρέψῃ εἰς τήν ὀρθήν ὁδόν. «Ἐάν ἐπιτρέψωμεν εἰς τήν ὁμοσπονδιακήν Κυβέρνησιν νά διευρύνῃ τήν οἰκονομικήν ἰσχύν της, μέ τόν παρόντα ρυθμόν, ὁδεύομεν πρός τήν δημιουργίαν νέου οἰκονομικοῦ καί κοινωνικοῦ συστήματος».

Βάσει τῶν ἀπόψεων τοῦ κ. Γκολντγουῶτερ, τό σύστημα τοῦτο ὁδηγεῖ τάς Η.Π.Α. πρός τόν σοσιαλισμόν. Δι' αὐτόν τόν λόγον συνιστᾶ τήν μείωσιν τῶν ὁμοσπονδιακῶν δαπανῶν, αἱ ὁποῖαι θά πρέπει νά ὑπαχθοῦν ὑπό σαφεῖς διατάξεις. Κατά συνέπειαν, αἱ πολιτεῖαι, πρέπει νά ἐπαναποκτήσουν ὡρισμένα προνόμια — κυρίως εἰς τήν πολεοδομίαν καί τήν Κοινωνικήν ἀσφάλισιν — τά ὁποῖα μέχρι

● (Συνέχεια εἰς τήν 16ην σελίδα)

Η ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

Τήν Παρασκευήν 7ην Αὐγούστου ἐ.ἔ. καί ὥραν 7.30 μ.μ. εἰς τήν αἴθουσαν τοῦ ΕΛ.ΚΕ.ΠΑ. (Καποδιστρίου 28), θά λάβῃ χώραν ἡ τελετή τῆς ἀπονομῆς τῶν βραβείων εἰς τούς ἐπιτυχόντας τοῦ διαγωνισμοῦ τοῦ «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΥ», διά μελέτας ἐπί θεμάτων σχετικῶν μέ τήν σύνδεσιν τῆς Ἑλλάδος μετά τῆς Ε.Ο.Κ. Τά βραβεῖα ἠθλοθετήθησαν ὑπό τῶν Τραπεζῶν Ἑλλάδος, Ἐθνικῆς, Ἐμπορικῆς, Ἰονικῆς—Λαϊκῆς, Ἐπενδύσεων, Πειραιῶς, Ι.Κ.Α., Ο.Β.Α., ΕΛ.ΚΕ.ΠΑ., Ἐγκυκλοπαιδείας «ΠΑΠΥΡΟΥ—ΛΑΡΟΥΣ», Ἠπειρωτικῆς Ἀτμοπλοΐας Γ. ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΣ καί Α.Β.Ε.Σ. «Παπαστράτος». Εἰς τήν συγκέντρωσιν θά παραστῇ καί θά ἀπονείμῃ τά βραβεῖα, ὁ Ὑφυπουργός Συντονισμοῦ κ. Ἀθ. Κανελλόπουλος.

ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΙΣ ΤΩΝ ΚΑΙΡΙΚΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Ο ΚΑΙΡΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ

● Ἡ μετεωρολογία καλεῖται νά βοηθήσῃ τάς ὑπαναπτύκτους χώρας

ΤΟΥ κ. DAVID L. HIBBERT

Τό εἰκοστόν Γεωγραφικόν Συνέδριον τό ὁποῖον πρόκειται νά ἀρχίσῃ εἰς τό Λονδῖνον κατά τόν τρέχοντα μῆνα θά καταδείξῃ, ὅτι σήμερον οἱ γεωγράφοι δύνανται νά διαδραματίσουν ἕνα ζωτικόν ρόλον εἰς τήν δημιουργίαν νέων βιομηχανιῶν καί εἰς τήν ὑπερπήδησιν τῶν φυσικῶν ἐμποδίων πρός τήν ἀνάπτυξιν. Τό κατωτέρω ἄρθρον ἀναφέρεται εἰς τόν τρόπον, μέ τόν ὁποῖον δύναται ὁ μετεωρολόγος νά βοηθήσῃ τόν ἐπιχειρηματίαν.

Ποῖον ρόλον δύναται νά διαδραματίσῃ ὁ μετεωρολόγος εἰς τήν ὑποβοήθησιν τῆς παγκοσμίου οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως; Τό ἐρώτημα εἶναι ἰδιαιτέρως ἐπίκαιρον διότι κατά τήν διάρκειαν τῶν Διεθνῶν Ἐτῶν τοῦ Ἡρέμου Ἡλίου, πολλαί κυβερνήσεις, πανεπιστήμια καί ἄλλοι ὀργανισμοί θά χρηματοδοτοῦν εἰς ἀρκετά μεγάλην κλίμακα σχέδια σχετιζόμενα μέ τόν καιρόν. Ὁ Ὀργανισμός Τροφίμων καί Γεωργίας καί ἄλλοι παρεμφερεῖς ὀργανισμοί τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν, ἔχουν ὑπαλλήλους εἰς ὑπηρεσίας, οἱ ὁποῖοι καταρτίζουν μελέτας διά τόν καιρόν. Ἐθνικά μετεωρολογικά γραφεῖα, τῶν ὁποίων αἱ ὑπηρεσίαι διεκπεραιοῦνται μέσω τοῦ Παγκοσμίου Μετεωρολογικοῦ Ὀργανισμοῦ, λειτουργοῦν εἰς τάς περισσοτέρας χώρας τοῦ κόσμου.

Πέραν τῶν στρατιωτικῶν σκοπῶν, τό ἥμισυ καί πλέον τοῦ συνόλου τῶν παγκοσμίων μετεωρολογικῶν προσπαθειῶν ἀφιεροῦται εἰς τήν ἐξυπηρέτησιν τῆς ἀεροπορίας. Τό ἀεροδρόμιον τοῦ Λονδίνου, ἐπί παραδείγματι, διαθέτει δωδεκάδας μετεωρολόγων - προγνωστῶν τοῦ καιροῦ, ἴσως τόσους ὅσοι ἀπασχολοῦνται εἰς τήν μετεωρολογίαν διά λογαριασμόν κρατικῶν καί ἄλλων βιομηχανιῶν καθ' ἅπασαν τήν χώραν. Ἡ μορφή αὐτή ἐπαναλαμβάνεται εἰς ἄλλας χώρας, ἀκόμη καί εἰς νεοσυσταθείσας, εἰς ὡρισμένας τῶν ὁποίων αἱ ἐθνικαί ὑπηρεσίαι ὑφίστανται μόνον διά τήν πρόγνωσιν τοῦ καιροῦ, πρός ἐξυπηρέτησιν τῆς ἀεροπορίας.

Ἡ σύνδεσις αὐτή τῆς μετεωρολογίας μέ τήν ἀεροπορίαν — βεβαίως κάποτε παρομοία ἐξάρτησις ὑπῆρχε καί εἰς τήν ναυτιλίαν — διήγειρε τό ἐνδιαφέρον τῆς μελέτης ἀπό ὡρισμένας ἀπόψεις, ἀλλά ἔχει παρακωλύσει τήν καθ' ὅλου ἐφαρμογήν τῶν μετεωρολογικῶν γνώσεων εἰς τά οἰκονομικά προβλήματα. Τά γενικά προγνωστικά τοῦ καιροῦ δίδονται ἁπλῶς, διότι τά ἐθνικά μετεωρολογικά γραφεῖα ἔχουν ἕτοιμα στοιχεῖα εἰς τό χέρι, ὡς ὑποπροϊόν τῆς ἀεροπλοΐας τῶν ἐργασίας. Δέν παρέχουν ταῦτα τάς εἰδικάς προγνωστικάς ὑπηρεσίας, τάς ὁποίας χρειάζονται ὡρισμέναι ἄλλαι βιομηχανίαι διά τήν καλυτέραν ἐκμετάλλευσιν τῶν καιρικῶν συνθηκῶν. Ἡ μετεωρολογία ἀπαιτεῖται νά ἀναπτύξῃ τεχνικάς διά τήν ἐκτίμησιν τῶν ἀναγκῶν τῶν ἐπιχειρήσεων καί νά ἐκπαιδεύσῃ ἰδιαιτέρους ὑπαλλήλους διά τήν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀναγκῶν τούτων. Ἡ ἐκπαίδευσις τῶν ὑπαλλήλων τούτων ἀπαιτεῖ ἰδιαιτέρως ἐξειδικευμένους μετεωρολόγους, οἱ ὁποῖοι θά πρέπει νά ἔχουν ἐκτενεῖς γνώσεις τῶν ἐπιχειρήσεων καί τῶν ἀναγκῶν τῶν πελατῶν των.

Ἡ ἐπιτυχία τῆς ἐφαρμογῆς τῶν μετεωρολογικῶν γνώσεων εἰς τήν οἰκονομίαν ἐξαρτᾶται ἐν πολλοῖς ἀπό τήν ἐπιτυχίαν τῆς ἐπικοινωνίας μεταξύ μετεωρολόγων καί ἐπιχειρηματιῶν. Ἡ ἐπικοινωνία αὕτη ἀπαιτεῖ ἰδιαιτέρως ἐξειδικευμένους μετεωρολόγους, οἱ ὁποῖοι θά πρέπει νά ἔχουν ἐκτενεῖς γνώσεις τῶν ἐπιχειρήσεων καί τῶν ἀναγκῶν τῶν πελατῶν των.

● (Συνέχεια εἰς τήν 4ην σελίδα)

Η ΕΠΙΛΟΓΗ ΘΑ ΕΠΗΡΕΑΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Συνεργασία ἤ πόλεμος;

Τό δίλημμα τοῦ Ἀραβικοῦ Κόσμου ἔναντι τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινότητος

ΤΟΥ κ. ΚΩΣΤΑ Χ. ΧΑΤΖΙΩΤΗ

Πρό μηνός ὁ ὑπουργός τῶν Ἐξωτερικῶν τοῦ Λιβάνου κ. Φουάντ Ἀμμούν μετέβη εἰς Βρυξέλλας διά νά διαπραγματευθῇ τήν σύνδεσιν τῆς χώρας του μετά τῆς Ε.Ο.Κ.. Ταυτοχρόνως, καί ἄλλα Ἀραβικά κράτη, ὡς ἡ Ἀλγερία καί τό Μαρόκον διεξάγουν προκαταρτικάς συνεννοήσεις διά συνεργασίαν μετά τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς.

Αἱ διαπραγματεύσεις αὐταί ἀποδεικνύουν ζωηράν ἐπιθυμίαν τῶν Ἀραβικῶν χωρῶν διά μίαν στενωτέραν σύνδεσιν μετά τοῦ συγκροτήματος τῶν «Ἓξ», πολλῷ μᾶλλον καί διότι δέν μετέχουν εἰς αὐτό ἡ Μεγάλη Βρεταννία καί αἱ Η.Π.Α., μετά τῶν ὁποίων ὡρισμένα Ἀραβικά κράτη εὑρίσκονται εἰς πολιτικήν ψυχρότητα καί διαμάχην.

Ἡ ἐπιθυμία συνεργασίας τῶν Ἀραβικῶν κρατῶν μετά τῆς Ε.Ο.Κ., εἶναι ἀπολύτως δικαιολογημένη καί ὑποκρύπτει βαθεῖαν ἀνησυχίαν, τουλάχιστον διά τάς χώρας τῆς Βορείου Ἀφρικῆς, αἱ ὁποῖαι

● (Συνέχεια εἰς τήν 12ην σελίδα)

ΕΙΣ ΤΑΣ ΧΩΡΑΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Κ.

ΚΡΙΣΙΜΟΣ Η ΚΑΜΠΗ διά τά ἑλληνικά καπνά

ΤΟΥ κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΣΚΑΝΔΑΛΗ

Εἶναι γνωστόν ὅτι ἡ Ἑλλάς διά τῆς συνδέσεώς της μετά τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος ἀπέβλεψεν εἰς τήν ἐξασφάλισιν πυξημένων δυνατοτήτων διαθέσεως τῶν καπνῶν της καί ὅτι πρός τοῦτο ἐχρειάσθησαν μακραί καί δυσκερεῖς διαπραγματεύσεις διά νά συνομολογηθοῦν αἱ εἰδικαί περί τόν καπνόν ρυθμίσεις, αἱ περιλαμβανόμεναι εἰς πρόσθετα πρωτόκολλα.

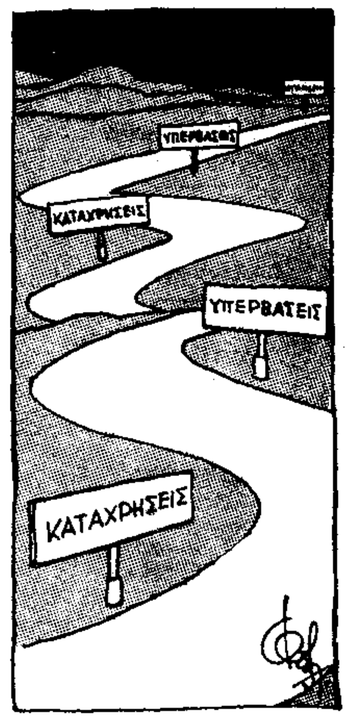
Ἤδη, ἀπό ἀπόψεως δασμολογικῆς προτιμήσεως τῆς Ε.Ο.Κ. πρός τά καπνά μας, διανύομεν τό 4ον ἡμερολογιακόν ἔτος καί ἑπομένως εἶναι εὔλογον τό ἐρώτημα: ἱκανοποιήθησαν ὡς πρός τόν καπνόν αἱ ἐκ τῆς συνδέσεως τόσαι προσδοκίαι μας;

Πρίν ἐπιχειρηθῇ ὅμως ἀπάντησις εἰς τό ἐρώτημα τοῦτο καί ἀνεξαρτήτως ταύτης πρέπει νά σημειωθοῦν τά ἑξῆς: Κατ' ἀκολουθίαν τῆς συστάσεως τῆς Ε.Ο.Κ. καί τῆς ἐντεῦθεν προοδευτικῆς ἄρσεως τῶν ἐνδοκοινοτικῶν ἐμποδίων εἰς τάς ἐμπορικάς συναλλαγάς, ἡ ἐκδήλωσις τάσεων ἀμοιβαίας ἀλληλοδιεισδύσεως ἐθνικῶν μαρκῶν καπνικῶν προϊόντων ἀνεμένετο ὡς φυσιολογική, πράγματι δέ παρατηρεῖται τοιαύτη προοδευτική ἀνταλλαγή καπνικῶν προϊόντων. Πέραν τούτου, ἰδία ἐν Γερμανίᾳ, αἱ καταναλωτικαί προτιμήσεις δέν ἐμφανίζονται παγιωμέναι, ὡς εἰς ἄλλας μεγάλας καταναλωτικάς ἀγοράς (Η.Π.Α. Ἀγγλία κ.λ.π.). Πάντα τ' ἀνωτέρω σημαίνουν ὅτι εἰς ὅλας τάς χώρας τῆς Ε.Ο.Κ. καί κατά τήν διανυομένην περίοδον, ἐπικρατεῖ ρευστότης εἰς τάς καπνιστικάς συνηθείας τῶν καταναλωτῶν, ὅτι ἡ ἰθύνουσα καταναλωτική τάσις θά προέλθῃ κυριώτατα ἀπό τήν γερμανικήν ἀγοράν καί ὅτι ἡ Ἑλλάς ὤφειλε νά ἐπωφεληθῇ τῆς τοιαύτης ρευστότητος καί ἐν τῇ διαμορφώσει παγιωτέρων τάσεων τῆς καταναλώσεως νά δυνηθῇ νά ἐξασφαλίσῃ πυξημένον μερίδιον διά τά καπνά της. Ἑπομένως ἐπεβάλλετο ὅπως κατά τό κρίσιμον τοῦτο χρονικόν διάστημα προσφέρῃ ἡ χώρα μας εἰς τάς καπνοβιομηχανίας τῆς Ε.Ο.Κ. κίνητρον πυξημένης προτιμήσεως καί προσμίξεως τῶν καπνῶν μας, οὕτως ὥστε νά ἐξασφαλισθῇ μονιμώτερος παράγων (πυξημένης) ζητήσεως αὐτῶν εἰς τό μέλλον. Ἐκ τῶν ἀνωτέ-

● (Συνέχεια εἰς τήν 4ην σελίδα)

ΜΙΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

ΝΕΑ ΚΑΤΑΧΡΗΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΟΔΟΝ ΑΘΗΝΩΝ — ΗΠΕΙΡΟΥ

Ἐπεκτείνεται ἡ τοποθέτησις πινακίδων εἰς ὅλας τάς ἐθνικάς ὁδούς!..
(Τοῦ κ. Φωκ. Δημητριάδη)

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΡΓΑΤΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΥΤ. ΓΕΡΜΑΝΙΑΝ

● (Συνέχεια ἐκ τῆς 1ης σελίδος) αν, ὅπως αὕτη παρουσιάζεται πάντοτε εἰς τό ἐμπορικόν ἰσοζύγιον καί τό τοιοῦτον τῶν ἀδήλων πόρων. Τό ἐργατικόν συνάλλαγμα, ὁσονδήποτε εὐμενεῖς καί ἄν εἶναι σήμερον ἤ αὔριον αἱ συναλλαγματικαί δυνατότητες τῆς χώρας, ἀντιπροσωπεύει ἕνα σοβαρόν συναλλαγματικόν πόρον ὑπολογιζόμενον τουλάχιστον εἰς 60 ἑκατ. δολλάρια τό ἔτος.

Τέλος θά ἔδει νά σημειωθῆ καί μία τελευταία ἄποψις: Ἡ Ἑλλάς ἀνήκει σήμερον μέχρις ἑνός βαθμοῦ εἰς τήν **εὐρωπαϊκήν ἀγοράν** καί συζητεῖται ἤδη ἡ ταχυτέρα δυνατή **πλήρης προσχώρησίς** μας. Ἡ **εὐρωπαϊκή κοινωνία** καί οἰκονομία εἶναι ἡ **μοῖρα** τῶν δυτικῶν **εὐρωπαίων**. Ἡ **παρουσία σήμερον** τῶν Ἑλλήνων ἐργατῶν εἰς τήν Δυτικήν Γερμανίαν εἶναι οἱονεί προσημείωσις διά τήν εὐρωπαϊκήν οἰκονομίαν. Καί **δέν πρέπει** νά πλανώμεθα, ὅτι διά τά προσεχῆ ἔτη μόνον ἡ Δυτική Γερμανία θά παρέχῃ σοβαρᾶς δυνατότητας ἀπασχολήσεως εἰς τούς Ἕλληνας. Βεβαίως δέν παραγνωρίζεται, ὅτι θά ἠδύνατό τις νά σημειώσῃ καί ἀρνητικά ἀποτελέσματα τῆς ἀπασχολήσεως ἐν Δυτικῇ Γερμανίᾳ. Ἀλλά τό οὐσιῶδες εἶναι νά σημειωθῆ ὅτι δέν εἶναι ἠθικόν καί λογικόν νά καταδικάσωμεν ἑκατοντάδας χιλιάδας Ἑλλήνων εἰς τήν οἰκονομικήν ἀθλιότητα ἀπαγορεύοντες βεβαίως τήν μετακίνησιν. Τοῦτο ἄλλωστε εἶναι ἀσυμβίβαστον πρός τό **φιλελεύθερον**, πολιτικόν, κοινωνικόν καί οἰκονομικόν καθεστώς τῆς χώρας μας.

Μετά τάς ὡς ἄνω γενικάς παρατηρήσεις περί τῆς χρησιμότητος τῆς μετακινήσεως τῶν ἐργατῶν μας εἰς Δυτ. Γερμανίαν, ἐκθέτομεν **ἐφεξῆς ὡρισμένας** ἀπόψεις καί **παρέχομεν ὡρισμένα** στοιχεῖα **σχετικῶς μέ τήν ἀπασχόλησιν** τῶν **Ἑλλήνων ἐν Δυτ. Γερμανίᾳ**.

Κατ' ἀρχήν σημειοῦμεν ὅτι εἰς τό φύλλον τῆς 8 Μαΐου τοῦ «Βήματος», δημοσιεύεται ἐκτενές σημείωμα, εἰς τό ὁποῖον ἐκτίθενται **σκέψεις** ὄχι **εὐχάριστοι ἐν σχέσει** μέ **τήν ἀπασχόλησιν** καί **τήν οἰκονομικήν** κατάστασιν τῶν Ἑλλήνων ἐργατῶν εἰς Δυτ. Γερμανίαν. Πρόκειται περί ἀναδημοσιεύσεως **πορισμάτων ἐμπιστευτικῆς** ἐκθέσεως τῆς **Τραπέζης** τῆς Ἑλλάδος.

Ἀναφέρεται ὅτι παρά τάς ὑφισταμένας δυνατότητας τοποθετήσεως Ἑλλήνων ἐργατῶν εἰς ἀμιγῶς βιομηχανικάς ἐπιχειρήσεις, αἵτινες ἐξασφαλίζουν ἱκανοποιητικάς ἀπολαυάς, ἐπαγγελματικήν εἰδίκευσιν καί **εὐνοϊκούς ὅρους ἐργασίας**, οἱ **ἐργάται** μας **προσθοῦνται κυρίως** εἰς τά **ἀνθρακωρυχεῖα**, ἐνῶ διά τάς **βιομηχανίας προτιμῶνται** ἀντί τῶν Ἑλλήνων Τοῦρκοι καί Γιουγκοσλαῦοι ἐργάται. Σχετικῶς παρέχεται ἡ ἐξήγησις ὅτι, **ἄν** οἱ Ἕλληνες ἐργάται δέν χρησιμοποιοῦνται εἰς ἀμιγεῖς βιομηχανίας, τοῦτο σημαίνει ὅτι **δέν θεωροῦνται κατάλληλοι**.

Ἐπίσης εἰς τήν σημειωθεῖσαν ἔκθεσιν **διατυπώνεται** ἡ ἄποψις ὅτι ὁ Ἕλλην ἐργάτης δέν ἔχει κλίσιν καί ἐπίδοσιν εἰς τούς μεγάλους **τεχνικούς κλάδους**. Εἰς ἀπόδειξιν **τῆς ὑποκειμενικῆς** ταύτης **ἀπόψεως προβάλλεται τό γεγονός**, ὅτι οἱ Ἕλληνες **ἐργάται** τρέπονται εἰς τήν Δυτ. Γερμανίαν κατά **προτίμησιν** πρός τήν **κλωστοϋφαντουργίαν**, τάς **μεταποιητικάς δραστηριότητας** καί τάς **δομικάς κατασκευάς**.

Περισσότερον ἐσφαλμέναι καί ἀνακριβεῖς **κρίσεις** δέν ἦτο δυνατόν νά διατυπωθοῦν. Ὅταν ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες διατυπώνωμεν ἄνευ μελέτης τοιαύτας κρίσεις περί τῶν Ἑλλήνων ἐργατῶν, οἱ **ἀνταγωνισταί** μας εἰς τόν εὐρωπαϊκόν **χῶρον δέν εἶναι ἀνάγκη** νά **προσπαθήσουν** νά μᾶς **μειώσουν**.

Ἀλλά καί δέν εἶναι ἀντικειμενικῶς καί ὑποκειμενικῶς δυνατόν νά διατυπώσουν **περισσότερον** κακοβούλους καί ἐσφαλμένας κρίσεις **περί τῶν Ἑλλήνων ἐργατῶν ἐν Δυτ. Γερμανίᾳ**.

Ὅταν **εἰς** τήν **σημειωθεῖσαν** ἔκθεσιν γράφεται ὅτι «προωθοῦνται κυρίως εἰς τά ἀνθρακωρυχεῖα», τοῦτο ἑρμηνευόμενον κατά τούς **κανόνας** τῆς πρακτικῆς λογικῆς, **σημαίνει**, ὅτι **τουλάχιστον 60 — 90 % τῶν Ἑλλήνων ἐργατῶν** ἀπασχολεῖται εἰς τήν ἀνθρακοβιομηχανίαν.

Βάσει τῶν στατιστικῶν στοιχείων τῆς BUNDESANSTALT τῆς Δυτ Γερμανίας (31 - i - 64) οἱ ξένοι ἐργάται ἐν Δυτ. Γερμανίᾳ ἀπασχολοῦνται κατά ἐθνικότητα καί πλῆθος κατά κλάδους δραστηριότητος ὡς εἰς τόν πίνακα 1. Ἀναφέρομεν τούς σχετικούς ἀριθμούς τῶν σπουδαιοτέρων κλάδων ἐν σχέσει πρός τούς Τούρκους, Γιουγκοσλάβους, Ἰταλούς, Ἱσπανούς καί Ἕλληνας.

Νομίζομεν ὅτι οἱ στατιστικῶς ἀκριβωμένοι ἀριθμοί **δέν ἐπιτρέπουν ἑρμηνείας καί παρερμηνείας κατά τό δοκοῦν**. Ἡ συγκριτική παρατήρησις τῶν παρεχομένων στοιχείων, εἴτε κατά κλάδους, εἴτε **κατά χώρας**, ἀποδεικνύει **σαφῶς πόσον ἀστήρικτοι** εἶναι αἱ **διατυπωθεῖσαι ἀπόψεις** εἰς τήν **ἐμπιστευτικήν ἔκθεσιν τῆς Τραπέζης** τῆς Ἑλλάδος. Ἐκ τῶν **στοιχείων** τούτων τό «κυρίως προωθοῦνται εἰς τά ἀνθρακωρυχεῖα» σημαίνει ὅ-

μίζομεν ὅτι οἱ ἄριστοι Ἕλληνες ἐργάται παραμένουν εἰς τήν **πατρίδα** μας. Βεβαίως ἕνα σοβαρόν ποσοστόν ἐκ τῶν μετακινουμένων εἶναι ἐπίσης ἄριστοι. Ἀλλ' ὁ πολύς ὄγκος τῶν ἐργατῶν μας ἀνήκει εἰς τόν μέσον ὅρον ποιότητος. Καί ὅμως ὁ μέσος οὗτος ὅρος ἐδημιούργησε μεταξύ τῶν Γερμανῶν ἐργατῶν τήν ἐντύπωσιν, ὅτι ὁ Ἕλλην ἐργάτης εἶναι γενικά κατάλληλος ἐργάτης. Τήν κρίσιν ταύτην ἐκφέρουν τόσον οἱ κάθ' ἕκαστον ἐργοδόται ὅσον καί αἱ ἐργοδοτικαί τούτων ὀργανώσεις. Καμμία ὑπερβολή δέν διατυπώνεται, ἄν **σημειωθῆ** ὅτι κατά τήν ἄποψιν πολλῶν ἐργοδοτῶν οἱ Ἕλληνες ἐργάται γενικά ἐξακολουθοῦν νά εἶναι μέχρι σήμερον οἱ ἄριστοι τῶν ξένων ἐργατῶν.

Ἐπίσης εἰς τήν ὡς ἄνω ἔκθεσιν ἐκφράζεται ἡ ἀνησυχία διά τήν οἰκονομικήν ἀνάπτυξιν τῆς χώρας ἐξ αἰτίας τῶν κινδύνων τῆς «μεταναστεύσεως». Τονίζεται δηλαδή ἐμφαντικά, καί ἐπαναλαμβάνεται ἐπίσης καί εἰς τόν «Οἰκονομικόν Ταχυδρόμον» τῆς 30 4 64, ὅτι ἡ μετανάστευσις ἀπορροφᾶ ὁλονέν καί μεγαλύτερον τμῆμα εἰδικευμένου ἐργατικοῦ δυναμικοῦ, ὥστε νά δημιουργεῖται διά τό ἄ-

μεσον μέλλον **πρόβλημα στενότητος** εἰδικευμένου προσωπικοῦ διά **τήν βιομηχανίαν**, ἄν ὄχι εἰς τό παρόν, **πάντως** τό **πρόβλημα** τοῦτο **δύναται νά προσλάβῃ** ἰδιαιτέραν ὀξύτητα εἰς τό λίαν ἐγγύς μέλλον.

Ἡ πειστική ἀπάντησις εἰς τούς σαφῶς διατυπουμένους τούτους κινδύνους δύναται νά **δοθῇ**, ἄν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ **προέλευσις** τῶν μετακινουμένων. Ἐάν **δηλαδή** ἡ μετακίνησις γίνεται **κυρίως** ἐκ τῶν βιομηχανικῶν κέντρων δραστηριότητος (Ἀθῆναι, Πειραιεύς, Θεσ) νίκη κλπ.), τότε **ὁ σημειούμενος** κίνδυνος δέν στερεῖται νοήματος.

Ἂν **ὅμως** ἡ μετακίνησις γίνεται **κυρίως** ἐκ τῆς ἀγροτικῆς περιφερείας, τότε ὁ ἐπισημαινόμενος κίνδυνος δέν εἶναι ἀληθής. Ἐκ τῶν **στοιχείων** τῆς BUNDESANSTALT προκύπτουν τά δημοσιευόμενα εἰς τόν **πίνακα 2** στατιστικά δεδομένα διά τήν προέλευσιν τῶν μετακινουμένων.

ΠΙΝΑΞ 2: ΤΟΠΟΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΕΩΣ ΤΩΝ ΜΕΤΑΚΙΝΟΥΜΕΝΩΝ ΕΙΣ ΔΥΤΙΚΗΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Γεωγραφικά Διαμερίσματα	1962	1963
Βόρειος Ἑλλάς	16.624 (52,1%)	18.185 (44,8%)
Κεντρική Ἑλλάς	4.353 (13,6%)	4.734 (11,7%)
Ἤπειρος	3.303 (10,3%)	5.135 (12,6%)
Ἀττική (Ἀθῆναι – Πειραιεύς – Σαρωνικαί νῆσοι – Εὔβοια)	4.465 (14,0%)	6.118 (15,1%)
Πελοπόννησος	1.441 (4,5%)	2.787 (6,9%)
Κρήτη – Ἰόνιοι νῆσοι καί Δωδεκάνησος	1.497 (4,7%)	3.021 (7,4%)
Νῆσοι τοῦ Αἰγαίου	252 (0,8%)	618 (1,5%)
Σύνολον ΕΛΛΑΔΟΣ	31.935 (100 %)	40.598 (100 %)

Ἐκ τῶν ἐπισήμων **τούτων στοιχείων νομίζομεν προκύπτει τό συμπέρασμα** ὅτι **ὁ προβαλλόμενος** κίνδυνος δέν εἶναι **πραγματικός**. Διά τό **θέμα** τοῦ **εἰδικευμένου προσωπικοῦ θά ἔδει** νά **σημειωθῇ σαφῶς**, **πρῶτον** ὅτι **ἡ γερμανική οἰκονομία ἐνδιαφέρεται κυρίως** διά **βοηθητικούς** (ἀνειδικεύτους) ἐργάτας. Δεύτερον ὅτι οἱ εἰδικευμένοι τεχνίται μας δέν ἐγκαταλείπουν **τήν πατρίδα των**, διότι **εἶναι γενικά καλῶς ἐγκατεστημένοι καί δέν παρασύρονται ἄνευ λόγου** εἰς τό **ἄγνωστον καί τήν περιπέτειαν**. Καί τρίτον ὅτι **οἱ** Γερμανοί ἐνδιαφερόμενοι ἐνδεχομένως κατά τινα τρόπον δι' **εἰδικευμένους** ἐργάτας, **ὠργάνωσαν κατ' ἐπανάληψιν** εἰς **τάς χώρας** τῶν **ξένων** ἐργατῶν τεχνικάς σχολάς ταχυρρύθμου ἐκπαιδεύσεως.

Τέλος ἀναφορικῶς πρός τό θέμα τῆς τεχνικῆς καταρτίσεως τῶν **ἐν Δυτ. Γερμανίᾳ ἀπασχολουμένων πρέπει** νά **σημειωθῇ** σαφῶς, ὅτι ὁ ἀνειδίκευτος Ἕλλην ἐργάτης ἔχει ἐν Δυτ. Γερμανίᾳ τήν δυνατότητα νά ἀποκτήσῃ ἐν τῇ πράξει μίαν εἰδικότητα, ὥστε νά **θεωρῆται** κατά τινας ἀπόψεις τεχνίτης. Φυσικά οὗτος δέν γνωρίζει διατί κάνει τήν ἐργασίαν του κατά τόν α ἤ β τρόπον. Μόνον οἱ ἐκπαιδευθέντες εἰς τεχνικάς σχολάς γνωρίζουν καί τήν αἰτιολογίαν ἑκάστης τεχνικῆς ἐνεργείας. Ἡ δυνατότης τῆς τεχνικῆς καταρτίσεως **ὑπάρχει βεβαίως** καί κατά τό **πρῶτον** ἔτος τοῦ συμβολαίου ἐργασίας, ἀλλ' ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς αὐτῆς ἐπιχειρήσεως. Μετά τήν λῆξιν **ὅμως** τοῦ συμβολαίου ἐργασίας ὁ Ἕλλην ἐργάτης ἔχει τήν νομικήν καί πρακτικήν εὐχέρειαν **μέ τήν ὁποίαν** κινοῦνται καί οἱ **Γερμανοί ἐργάται**. Ἐπομένως ἐκ **τῶν ἐπανερχομένων εἰς Ἑλλάδα** σημαντικός ἀριθμός Ἑλλήνων ἐργατῶν **ἐπιστρέφει** ὄχι μόνον μέ σχετικήν βιομηχανικήν παιδείαν, ἀλλά καί μέ τεχνικήν κατάρτισιν, ἡ **ὁποία** δύναται **νά ἀξιοποιηθῇ** ὑπό **τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας**. Τό **δυσάρεστον ὅμως εἶναι** ὅτι **πολλοί ἐργάται ἐπιστρέφοντες** εἰς Ἑλλάδα μέ **μίαν** πρακτικήν τεχνικήν κατάρτισιν **ἀναγκάζονται** νά ἐπανέλθουν ἀπογοητευμένοι καί πάλιν **εἰς τήν Δυτ. Γερμανίαν**, διότι **δέν κατώρθωσαν** νά ἐξασφαλίσουν εἰς **τήν πατρίδα των** δυνατότητα μονίμου **ἀπασχολήσεως**.

Βεβαίως δέν παραγνωρίζομεν, ὅτι ἡ **ὕπαρξις** μεγάλου διαθεσίμου **ἐργατικοῦ δυναμικοῦ** εἰς τήν χώραν **μας** εἶναι **μεγάλη** σχετικῶς **ἄνεσις διά τόν ἐργοδότην**. Ἀλλ' **ἐπίσης σημαντικόν** εἶναι νά μή παραγνωρίζωνται καί τά εὔλογα συμφέροντα **τοῦ ἐργαζομένου**, ἐπιδιώκοντος τήν **βελτίωσιν** τῶν ὅρων τῆς ἀτομικῆς του ζωῆς.

ΜΟΝΙΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΙΣ

Κατά τήν γενικῶς κρατοῦσαν ὀρθήν γνώμην μία μόνον λύσις ὑπάρχει ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν δημοκρατικῶν ἀρχῶν τῆς πολιτικῆς καί κοινωνικῆς μας ζωῆς διά τήν συγκράτησιν τοῦ διαθεσίμου τεχνικοῦ ἤ μή ἐργατικοῦ **δυναμικοῦ** καί αὕτη ἔγκειται εἰς τήν δημιουργίαν δυνατοτήτων μονίμου ἀπασχολήσεως. Ἡ πολιτική τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως τῆς χώρας ἔχει τοῦτο ὡς σκοπόν.

Δέν θά ἔβλαπτε καθόλου τήν ὑπόθεσιν τῆς μετακινήσεως, ἐάν ἐ-

γίνετο παρ' ἡμῖν κοινή συνείδησις, ὅτι ὁ Ἕλλην ἐργάτης δέν προτιμᾷ τήν Δυτ. Γερμανίαν ὡς τόπον διαμονῆς καί ἐγκαταστάσεως. Ἁπλῶς οὗτος ἀναζητεῖ τήν ἀξιοποίησίν του καί τόν διεθνισμόν του. Σημειωθήτω ὅτι ἡ μετακίνησις αὕτη δέν εἶναι ἁπλῶς ὑπόθεσις εὐχάριστος διά τούς μετακινουμένους. Ἀντιθέτως ἡ διαδικασία **τῆς προσαρμογῆς** τούτων εἰς **τό νέον φυσικόν, κοινωνικόν** καί **ἐργασιακόν περιβάλλον** εἶναι διαδικασία πολλαπλῶς δύσκολος καί ἐνίοτε ὀδυνηρά. Διά τοῦτο ἔχομεν καί τό πλῆθος τῶν περιπτώσεων κατά τάς ὁποίας οἱ μετακινούμενοι **ἐπιστρέφουν** ἀμέσως μετά **μίαν** ἤ δύο ἑβδομάδας ἤ μετά τινας ἑβδομάδας.

Ἀναφορικῶς πρός τήν συμμετοχήν τῶν Ἑλλήνων ἐργατῶν εἰς τήν ἀπασχόλησιν τῶν ξένων ἐν Δυτ. **Γερμανίᾳ σημειοῦμεν** τά κάτωθι στοιχεῖα, **ἀπό τά ὁποῖα προκύπτει ὅτι ἡ Ἑλλάς δέν ἔχει εἶδος μονοπωλίου** προσφορᾶς ἐργασίας.

Ἐπί 100 ἀπασχολουμένων ξένων ἐργατῶν ἐν Δυτ. Γερμανίᾳ ἦσαν:

Ἐθνικότης	1962	1963
Ἰταλοί	41,6 %	36,9 %
Ἱσπανοί	13,3	14,5
Ἕλληνες	10,5	13,1
Γιουγκοσλάβοι	3,6	5,5
Τοῦρκοι	2,3	3,3
καί λοιπαί χῶραι		

Ἡ μικρά συμμετοχή τῶν Τούρκων καί τῶν Γιουγκοσλάβων ἐξηγεῖται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ μετακίνησις ἐργατῶν ἤρχισε σχετικῶς καθυστερημένα ἐν συγκρίσει πρός τήν Ἑλλάδα. Σήμερον ἡ συμμετοχή τῶν Τούρκων εἶναι ἀρκετά ἰσχυρά καί βαίνει ταχέως αὐξανομένη. Ἴσως νά μή ἦτο ἄσκοπον νά σημειωθῇ ὅτι οἱ ξένοι ἐργάται ἐν Δυτ. Γερμανίᾳ ἀπασχολοῦνται κυρίως κατά **29,6 % = 245.191** εἰς τήν σιδηρομεταλλοπαραγωγήν καί τήν βιομηχανίαν μετάλλου, κατά **23,8 % = 196.945** εἰς τήν οἰκοδομικήν βιομηχανίαν καί κατά **23,5 % = 194.512** εἰς τήν μεταποίησιν.

Σχετικῶς μέ τόν χρόνον ἀπασχολήσεως τῶν Ἑλλήνων ἐν Δυτ. Γερμανίᾳ τῶν ὁποίων ἡ μετακίνησις ἤρχισε ἀπό τό **1960**, σημειοῦμεν ὅτι τήν 31.10.63 **10 %** τούτων ἦτο πλέον τῶν τριῶν ἐτῶν ἐν ἀπασχολῇ σει, **20 %** εἰργάζετο πλέον τῶν δύο ἐτῶν χωρίς νά ἔχῃ συμπληρώσῃ τριετίαν. Κατά ταῦτα πλέον τῶν **30 %** τῶν Ἑλλήνων εἶχον ἀπασχόλησιν ἄνω τῶν **δύο** ἐτῶν. Πλέον τῶν **70 %** τῶν πρό τριῶν καί τεσσάρων ἐτῶν μετακινηθέντων Ἑλλήνων εὑρίσκετο τό φθινόπωρον τοῦ **1963** ἐν Δυτ. Γερμανίᾳ. Ἡ σχετική αὕτη μονιμότης τῶν Ἑλλήνων ἐργατῶν ἐξηγεῖται ἐν μέρει ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι οἱ σύζυγοι ἐπέτυχον τελικῶς νά ἐγκατασταθοῦν μαζί ἐν Δυτ. Γερμανίᾳ.

ΧΡΟΝΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΕΩΣ

Ἡ κατά τόν Ὀκτώβριον τοῦ 1963 ἀπασχολούμενοι Ἕλληνες κατανέμονται ὡς κάτωθι ἐν σχέσει πρός τόν χρόνον ἀπασχολήσεώς των:

Κάτω τῶν 6 μηνῶν	35.008 = 28,3%
Ἄνω τῶν 6 μηνῶν καί μέχρι ἔτους	20.181 = 16,3
Ἄνω τοῦ ἔτους καί μέχρι δύο ἐτῶν	34.177 = 27,6
Μεταξύ 2 καί 3 ἐτῶν	20.957 = 17,0
Μεταξύ 3 καί 5 ἐτῶν	11.652 = 9,4
Μεταξύ 5 καί 8 ἐτῶν	1.203 = 1,0
Ἄνω τῶν 8 ἐτῶν	525 = 0,4

Ἡ ἔκθεσις τῶν ἀπόψεων μας καί ἡ παροχή ὡρισμένων στατιστικῶν στοιχείων ἀναφορικῶς πρός τήν μετακίνησιν τοῦ πλεονάζοντος ἐργατικοῦ μας δυναμικοῦ **δέν ἐξαντλεῖ** τά ἐρωτήματα ἐν σχέσει **πρός τήν ἀπασχόλησιν** καί τά συναφῆ **ζητήματα τῶν Ἑλλήνων ἐργατῶν ἐν Δυτ. Γερμανίᾳ. Νομίζομεν ὅμως ὅτι παρέχονται ὡρισμένα στοιχεῖα** διά τήν ἐπικοδομητικήν **συνεργασίαν** τῶν δύο χωρῶν εἰς κοινόν θέμα. Αἱ δύο χῶραι **συνδέονται** μέ πολλαπλῆς φύσεως δεσμούς, διά τήν διατήρησιν τῶν **ὁποίων** πρέπει νά καταβάλλεται **ἑκατέρωθεν** ἡ δέουσα προσπάθεια. **Μόνον κατ' αὐτόν τόν τρόπον δύναται** νά ἐπιδιωχθῇ ἐπιτυχῶς ἡ βελτίωσις τῶν ἐν γένει ὅρων παραμονῆς καί ἐργασίας τῶν Ἑλλήνων. Οἱ **ὅροι οὗτοι εἶναι ἐπιδεκτικοί** περαιτέρω **βελτιώσεως καί αἱ σχετικαί δυνατότητες ὑφίστανται** ἀντικειμενικῶς. **Βεβαίως ἡ δημοσία** συζήτησις τοῦ ἐν Γερμανίᾳ ἐργατικοῦ ζητήματος εἶναι πολλαπλῶς χρήσιμος, ὅταν αὕτη διαπνέεται ἀπό πνεῦμα ἀντικειμενικότητος καί ἀπό δημόσιον φρόνημα. Ἐν τούτοις **ἡ συνεχιζομένη κριτική**, εἴτε **ἄνευ στοιχείων**, εἴτε **βάσει γενικοτήτων**, εἴτε **μέ τήν ἐξαρσιν** τῶν ἀρνητικῶν **περιπτώσεων καί τήν παρασιώπησιν** τῶν θετικῶν δεδομένων, **δέν συμβάλλει προφανῶς** εἰς **τήν περαιτέρω συνεργασίαν** καί ἐπομένως οὔτε εἰς τήν βελτίωσιν τῶν **ὅρων**. Δέν θά εἶχε **νόημα** νά ἀπασχολούμεθα μέ τό θέμα τοῦτο, ἄν τό κράτος μας ἦτο **ἀποφασισμένον** νά **ἀνακαλέσῃ** τάς **140.000** τῶν Ἑλλήνων καί νά διακόψῃ καθόλου **τήν μετακίνησιν**. **Τοιαύτη** ὅμως **πρόθεσις** δέν ἔχει εἰσέτι ἐκδηλωθῇ, ἀντιθέτως ἐδηλώθη κατ' ἐπανάληψιν ὅτι θά συνεχισθῇ ἡ συνεργασία μεταξύ τῶν δύο χωρῶν Νομίζομεν ὅτι καί εἰς τήν περίπτωσιν τῆς διακοπῆς τῆς μετακινήσεως, χάριν τῶν ἐν Δυτ. Γερμανίᾳ ἀπασχολουμένων θά ἔπρεπε νά συνεχισθῇ ἀδιατάρακτος ἁρμονική συνεργασία.

ΔΗΜ. ΚΟΥΣΗΣ

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΜΕ ΤΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ

● (Συνέχεια ἐκ τῆς 7ης σελίδος) στος εὐκαιρίας (opportunity cost) **τῆς παραγωγῆς**. Ὡς πρός τήν ἀπόδοσιν τῶν **ἐπενδύσεων**, αὐτή ἐπιτυγχάνεται μέ ἀναπαράστασιν (simulation) τῆς ἀγορᾶς κεφαλαίου σ' ἕναν ἠλεκτρονικό ὑπολογιστή καί μέ λογιστικές τιμές. Ἐπίσης γίνεται **ὑπολογισμός** τῆς ἀποδοτικότητος τῶν ἐξαγωγῶν.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Γενικά, τό συμπέρασμα, τό ὁποῖον **βγαίνει** ἀπό τίς συζητήσεις **περί σχεδιασμοῦ** μέ τούς **Οὐγγρους οἰκονομολόγους** εἶναι ὅτι μέ κανένα τρόπο οἱ μακροχρόνιες ἀποφάσεις ἐπενδύσεων δέν μποροῦν νά **ληφθοῦν** μέσω τοῦ μηχανισμοῦ τῆς ἀγορᾶς, παρ' ὅλον ὅτι **ὁ ρόλος τῆς ἀγορᾶς** γιά τίς **βραχυχρόνιες καταναλωτικές ἀποφάσεις** μπορεῖ νά εἶναι σημαντικός. Κι' αὐτό ἔχει ἰδιαίτερη σημασία γιά τήν οἰκονομική ἀνάπτυξη μιᾶς ὑπανάπτυκτης χώρας.

Οἰκονομική ἀνάπτυξη σημαίνει **κατ' ἀρχήν** ἀλλαγή τῆς **σχέσεως ἀνάμεσα** κατανάλωση καί **ἐπένδυση, μείωση** τῆς πολυτελοῦς καταναλώσεως καί ἱεράρχηση τῶν **ἐπενδύσεων** βάσει κοινωνικοοικονομικῶν κριτηρίων. **Ἀναμφισβήτητα οἱ προτεραιότητες πού ἐπιβλήθηκαν** στήν οὐγγρική οἰκονομία ἦσαν **οἱ** σωστές — χωρίς αὐτό **νά σημαίνῃ** ὅτι ἡ ἐκτέλεσή τους ἔγινε πάντοτε μέ τόν οἰκονομικώτερο τρόπο. Χωρίς νά πέσουμε στή **θεοποίηση** τῆς βαρειᾶς **βιομηχανίας**, δέν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι **οἱ** σωστές **προτεραιότητες** πηγαίνουν ἀπό τά **παραγωγικά** στά καταναλωτικά ἀγαθά. Κι' ὅτι ὑγιής **ἀνάπτυξη** μιᾶς **οἰκονομίας** εἶναι **ὅταν** πρίν **ἀπό** τίς καταναλωτικές **δυνατότητες δημιουργήσῃ** παραγωγικές δυνατότητες. Ὅπως πολύ σωστά λένε οἱ Οὐγγροι οἰκονομολόγοι, τά καταναλωτικά τους ἀγαθά δέν εἶναι πάντοτε ἐφάμιλλα μέ τά δυτικά, ἀλλά αὐτό ὀφείλεται στήν προτεραιότητα τῶν παραγωγικῶν ἔναντι τῶν καταναλωτικῶν ἀγαθῶν. **Ἐκεῖνο ὅμως** πού ἔχει **σημασία καί πού** δημιουργεῖ πολλαπλασιαστικά φαινόμενα γιά τήν οἰκονομία εἶναι ὅτι ὅλα **παράγονται** μέσα στήν Οὐγγαρία, **δέν** ἀπορροφοῦν τό συναλλαγμα **πού** εἰσπράττεται, δέν δημιουργεῖται ἕνα ἄνευ παραγωγικῶν βάσεων καταναλωτικό boom.

Οἱ σωστές αὐτές προτεραιότητες ἐπιβλήθηκαν μέ δικτατορίαι' ὄχι δημιουργική λήψη **ἀποφάσεων**. Ἀλλά **ἐμεῖς ἀκριβῶς** πού ἀρνούμεθα κάθε πολιτικό σύστημα γραφειοκρατικῆς ἤ τεχνοκρατικῆς δικτατορίας καί ἀντιδημοκρατικῆς βίας, πού πιστεύουμε στόν **δημοκρατικό** σχεδιασμό, καθώς καί **στόν ὀρθολογισμό** καί τή συναίνεση **πού συνοδεύουν** τή δημοκρατία, **πρέπει νά ἐπιτύχουμε** κάτι **καλύτερο**: νά κινητοποιήσουμε μέ **δημοκρατικά μέσα**, μέ πολιτική **παιδεία** καί μέ **δημιουργία** ἀναπτυξιακῆς **συνειδήσεως** τίς **λαϊκές δυνάμεις**. Οἱ **φαρισαῖοι** τῆς δημοκρατίας μένουν σέ μιά στεῖρα ἀντικομμουνιστική κριτική τῶν μεθόδων πού χρησιμοποιήθηκαν στίς κομμουνιστικές χῶρες γιά οἰκονομική ἀνάπτυξη καί συσσώρευση κεφαλαίου. Ἀλλά **ἡ ἄρνηση** τῶν μεθόδων αὐτῶν **δέν σημαίνει** ὅτι **δεχόμαστε τήν σπατάλη** τῶν **οἰκονομικῶν μέσων** καί κυρίως **τοῦ οἰκονομικοῦ πλεονάσματος ἐν ὀνόματι δῆθεν** τῆς **δημοκρατίας, μέσω** μιᾶς ἀντιαναπτυξιακῆς κατανομῆς τοῦ εἰσοδήματος **καί** τῶν προτιμήσεων πού δίνει **ὁ** μηχανισμός τῆς ἀγορᾶς. Γιατί, **ὅπως** σωστά διεκήρυξαν οἱ ἡγέτες τῆς παρούσης κυβερνήσεώς μας, ἡ πολιτική δημοκρατία **πρέπει** νά ὁλοκληρωθῇ σέ οἰκονομική **καί** κοινωνική δημοκρατία. **Καί** αὐτό **δέν** μπορεῖ νά γίνῃ χωρίς **οἰκονομική ἀνάπτυξη**.

ΕΝΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Τήν **ἐπόμενη ἡμέρα** τῶν συνομιλιῶν **μέ** τούς **Οὐγγρους** σχεδιαστάς **ἐπισκέφθηκα ἕνα μεγάλο ἐργοστάσιο κονσερβῶν**, πού παράγει **60.000 τόννους τό χρόνο**, ἀπό **τούς ὁποίους τό 67%** ἐξάγεται. **Τό ἐργοστάσιο** αὐτό παρῆγε τό **1950** μόνο **5.000** τόννους κι' ἔχει σχεδιαστῆ νά παραγάγῃ **110.000 τόννους τό 1970**. Ἡ Οὐγγαρία παράγει σήμερα ὑπέρ τούς 250.000 τόννους κονσερβῶν ὁπωρο - λαχανικῶν — ἔναντι **7.000** περίπου τόννων ἑλληνικῶν. **Ἄν** λάβῃ κανείς **ὑπ' ὄψη του τό γεγονός** ὅτι **ἡ ποιότης** τῶν οὐγγρικῶν **φρούτων καί** λαχανικῶν εἶναι **κατά πολύ κατωτέρα** τῶν ἑλληνικῶν, **τότε βλέπει** καθαρά **τό ἔγκλημα πού διεπράχθη** ἐναντίον τοῦ **ἑλληνικοῦ λαοῦ**, μέ τήν οἰκονομική **πολιτική πού ἀκολουθήθηκε** τά **τελευταῖα χρόνια. Γιατί** ἐνῶ ἀπό **τή μιά μεριά θέλησαν** νά μᾶς **πείσουν ὅτι ἡ χώρα μας** εἶναι **γεωργική**, ἀπό **τήν ἄλλη** δέν ἔγιναν οἱ **δομικές** ἐκεῖνες ἀλλαγές **πού θά ἐπέβαλλαν** μεγαλύτερον ὀρθολογισμό **στήν** ἑλληνική γεωργία, θ' **αὔξαιναν** τήν παραγωγικότητά **της καί** τίς ἐξαγωγικές της **δυνατότητες**. Ἀνάπτυξη τῆς γεωργίας **σήμερα** σημαίνει τρία κυρίως πράγματα: πέρασμα ἀπό ἐκτατικές σέ ἐντατικές καλλιέργειες —ἐκμηχάνισις κι' ἐκμοντερνισμός— **ἀγροτικές βιομηχανίες**. **Ἄν** τό **συγκριτικό μας πλεονέκτημα δέν βρίσκεται**, ὅπως λένε, **στό νά φτιάσουμε χαλυβουργεῖα**, μεταλλουργικές **καί** χημικές βιομηχανίες, τότε γιατί δέν ἔγιναν οἱ ἀγροτικές βιομηχανίες, γιά τίς ὁποῖες διαθέτουμε συγκριτικό πλεονέκτημα; Χάσαμε πολύτιμο χρόνο. Καί **νοιώθει κανείς ὀργή** ὅταν βλέπῃ τί **πραγματοποίησαν** οἱ ἄλλοι μ